

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π.Ε.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ.Ε.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός ασφαλείας:
Βαθμός Προτερ.::

Μαρούσι, 24-6-20

Αριθ. Πρωτ. : Φ.7/79511/ΓΔ4

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ταχ. Δ/νση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr/>
Email : genikidiefsp@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Ιορδάνου Αικ. (Π.Ε.)
: Πασχαλίδου Α. (Δ.Ε.)
: Παναγιωτοπούλου Ε. (Ε.Α.Ε.)
: 210 344 2247 (Π.Ε.)
Τηλέφωνα : 210 344 3422 (Δ.Ε.)
: 210 344 2190 (Ε.Α.Ε.)
Fax : 210 344 3354

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή της πιλοτικής δράσης «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4692/12-06-2020 (ΦΕΚ 111, Α') «Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις»
2. Το π.δ. 81/2019 (Α' 119) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
3. Το π.δ. 83/2019 (Α' 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
4. Το π.δ. 84/2019 (Α' 123) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων».
5. Την με αριθμ. 6631/Υ1/20-07-2019 (Β' 3009) απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Σοφία Ζαχαράκη».
6. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 παρ. 3 περ. α του ν. 3966/2011 (Α' 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής

Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις».

7.Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).

8.Την με αρ. 31/18-06-2020 Πράξη του Δ.Σ. του ΙΕΠ Πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

9.Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη, σύμφωνα με την με αριθ. πρωτ. Φ.1/Γ/296/77620/Β1/19-06-2020 εισήγηση του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

Αποφασίζουμε

την υλοποίηση της πιλοτικής δράσης με τίτλο «Εργαστήρια Δεξιότητων» σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες της χώρας κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2020-2021, με σκοπό την ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιότητων, δεξιότητων ζωής και δεξιότητων τεχνολογίας και επιστήμης στους μαθητές και στις μαθήτριες, ως εξής:

1. Φιλοσοφία και Υλοποίηση της πιλοτικής δράσης

Τα Εργαστήρια Δεξιότητων αποτελούν καινοτόμο διδακτική και εκπαιδευτική δράση, η οποία συνίσταται στην πιλοτική προσθήκη νέων θεματικών κύκλων στο Νηπιαγωγείο και στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του Δημοτικού και του Γυμνασίου, αξιοποιώντας μεθόδους διερευνητικής – ανακαλυπτικής μάθησης. Στόχος είναι η ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιότητων, δεξιότητων ζωής και δεξιότητων τεχνολογίας και επιστήμης στους μαθητές και στις μαθήτριες, σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου προγράμματος με δομή Ανοικτών, Ζωντανών Προγραμμάτων Σπουδών και Διαδικασιών.

2. Κύκλοι δεξιότητων

Κατά την υλοποίηση της πιλοτικής δράσης καλλιεργούνται οι παρακάτω κύκλοι δεξιότητων:

A) Κύκλος των δεξιότητων μάθησης

- Κριτική σκέψη
- Επικοινωνία
- Συνεργασία
- Δημιουργικότητα

B) Κύκλος των δεξιότητων ζωής

- Αυτομέριμνα
- Κοινωνικές Δεξιότητες
- Πολιτειότητα
- Ενσυναίσθηση και ευαισθησία
- Προσαρμοστικότητα
- Ανθεκτικότητα
- Υπευθυνότητα
- Πρωτοβουλία
- Οργανωτική ικανότητα
- Προγραμματισμός
- Παραγωγικότητα

Γ) Κύκλος των δεξιότητων της τεχνολογίας και της επιστήμης

- Δεξιότητες Μοντελισμού και προσομοίωσης
- Πληροφορικός γραμματισμός

- Ψηφιακός γραμματισμός
- Τεχνολογικός γραμματισμός
- Γραμματισμός στα Μέσα
- Ευχέρεια στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση
- Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες
- Ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο
- Προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες
- Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων
- Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας, επικοινωνίας και συνεργασίας
- Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα
- Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών

Δ) Κύκλος των δεξιοτήτων του νου

- Στρατηγική σκέψη
- Επίλυση προβλημάτων
- Μελέτη περιπτώσεων (case studies)
- Κατασκευές
- Πλάγια σκέψη

3. Εκπαιδευτικό/ενημερωτικό υλικό και Θεματικοί Κύκλοι

Για την υλοποίηση του εργαστηρίου δεξιοτήτων, σε συνέχεια της από 26-02-2020 πρόσκλησης του ΥΠΑΙΘ/ΙΕΠ, με θέμα: «ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ: Πρόσκληση Υποβολής Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων ή/και Εκπαιδευτικού Υλικού», έχει συγκεντρωθεί και σχεδιαστεί από ομάδα εμπειρογνομόνων του ΙΕΠ πλαίσιο προγράμματος για την πιλοτική εφαρμογή.

Το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό θα αντλείται από την ειδικά διαμορφωμένη πλατφόρμα του ΙΕΠ, με τίτλο «Πλατφόρμα 21+», που θα περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό ή/και οδηγό εκπαιδευτικού, οπτικοακουστικό εκπαιδευτικό υλικό ή/και φύλλα εργασίας, προτεινόμενες σχολικές δράσεις για την εργαστηριακή και βιωματική προσέγγιση του θέματος, φύλλα αξιολόγησης και αυτο-αξιολόγησης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ενημερωτικό υλικό προς τους γονείς, κατάλληλα διαβαθμισμένο ανά τάξη.

Για μαθητές και μαθήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αναπηρία, γλωσσικές ή πολιτισμικές διαφορές ή άλλες δυσκολίες, προβλέπονται οι κατάλληλες προσαρμογές στο εκπαιδευτικό υλικό και τις προτεινόμενες δράσεις των εργαστηρίων. Σε πλείστα εργαστήρια περιγράφονται οι προσαρμογές, αναφέρονται παραδείγματα προσαρμογών ή οδηγίες για τη διαφοροποίηση της δραστηριότητας, ενώ, όπου είναι εφικτό, παρέχεται υλικό σε πολύγλωσση μορφή, προβλέπονται κατάλληλες προσαρμογές ή κατάλληλα προσαρμοσμένες δράσεις.

Οι Θεματικοί Κύκλοι προκύπτουν από τους Παγκόσμιους Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης (περιβάλλον, ευζην, ασφάλεια, κοινωνία των πολιτών, σύγχρονη τεχνολογία και επιχειρηματικότητα) και αφορούν στην εξής θεματολογία:

A/A	Θεματικοί κύκλοι		Επιμέρους Θεματικές
1	Ζω καλύτερα	Ευ Ζην <i>Μαθήματα ζωής και αγωγής της υγείας</i>	Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια Ασφάλεια και πρόληψη Διατροφή Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση

			Πρόληψη εξαρτήσεων
			Ψυχική υγεία
2	Φροντίζω το περιβάλλον	Περιβάλλον <i>Άναψε πράσινο για τον πλανήτη</i>	Κλιματική Αλλαγή
			Οικολογική συνείδηση
			Αειφόρος ανάπτυξη
			Φυσικές καταστροφές
			Παγκόσμια και τοπική κληρονομιά
3	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ	Κοινωνική συναίσθηση και ευθύνη <i>Κάνε πράξη τη συνεργασία και την προσφορά</i>	Ανθρώπινα δικαιώματα
			Εθελοντισμός
			Αλληλοσεβασμός και Διαφορετικότητα
			Συμπερίληψη
4	Δημιουργώ και Καινοτομώ	Δημιουργική σκέψη και πρωτοβουλία <i>Χτίσε νέες ιδέες, δώσε νέες λύσεις</i>	Δράσεις δημιουργικότητας και καινοτομίας
			Νεανική Επιχειρηματικότητα
			Ρομποτική
			STEM/STEAM
			Νέες τεχνολογίες
			Γνωρίζω τα επαγγέλματα

4. Σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας και του τμήματος

Κατά την έναρξη του διδακτικού έτους και το αργότερο έως 30 Σεπτεμβρίου, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού της σχολικής μονάδας, πραγματοποιείται ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων για τον καθορισμό του ετήσιου σχεδίου δράσης της σχολικής μονάδας αναφορικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί σχεδιάζουν τα αντίστοιχα σχέδια δράσης. Η εκπόνηση του σχεδίου δράσης του τμήματος περιλαμβάνει υποχρεωτικά την υλοποίηση των τεσσάρων (4) Θεματικών Κύκλων με περιεχόμενο σταθμισμένο κατάλληλα ως προς την ηλικία των μαθητών/τριών και δύναται να περιλαμβάνει από 20 ως 28 εργαστήρια συνολικά, δηλαδή 5 έως 7 εβδομάδες ανά Θεματικό Κύκλο. Ενδεικτικές δραστηριότητες αποτελούν: οι κατασκευές, παρουσιάσεις, παιχνίδια, δημιουργία παιχνιδιών, θεατρικό παιχνίδι, οργάνωση έρευνας ή συνέντευξης, συμμετοχή στο εκπαιδευτικό ραδιόφωνο ή στην εκπαιδευτική τηλεόραση, εργαστηριακή δημιουργία εικονικής επιχείρησης, γνωριμία και συνέντευξη κάποιου επαγγελματία ή προσωπικότητας και διοργάνωση εκδηλώσεων. Τέλος, συντάσσεται σχετικό πρακτικό Συλλόγου Διδασκόντων αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

5. Σχολικές μονάδες πιλοτικής εφαρμογής

Κατά την πιλοτική εφαρμογή και για το σχολικό έτος 2020-21, θα ερευνηθεί η ένταξη των νέων θεματικών κύκλων, θα εξεταστούν το ωρολόγιο πρόγραμμα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, οι ειδικότητες των εκπαιδευτικών στους οποίους δύναται να ανατίθεται η διδασκαλία των νέων

Θεματικών κύκλων και ενοτήτων, ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών/-τριών και κάθε άλλο θέμα σχετικό.

Η πιλοτική εφαρμογή συνοδεύεται από επιμορφωτικές δράσεις.

Με την ολοκλήρωση της πιλοτικής δράσης και την αποτίμησή της, το ΙΕΠ συντάσσει έκθεση αποτελεσμάτων και γνωμοδοτεί ως προς την εισαγωγή ή μη των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων σε όλες τις σχολικές μονάδες Νηπιαγωγείου, Δημοτικού και Γυμνασίου, ή άλλως τη διενέργεια ή μη νέας πιλοτικής δράσης.

Το δείγμα των σχολικών μονάδων που αποτελεί το πεδίο της πιλοτικής εφαρμογής ορίζεται από το ΥΠΑΙΘ, έπειτα από σχετική εισήγηση από τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και πληροί τα κάτωθι κριτήρια:

- γεωγραφική κατανομή των σχολικών μονάδων, ώστε να αντιπροσωπεύεται όλη η επικράτεια και όλοι οι τύποι περιοχών, αστικών, ημιαστικών και αγροτικών,
- αντιπροσώπευση σχολείων με διαφορετική δυναμικότητα ως προς τον αριθμό των μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών,
- το σύνολο των προτύπων και πειραματικών σχολικών μονάδων.

6. Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα (ΕΩΠ) των Πιλοτικών Σχολικών Μονάδων

Στα πιλοτικά σχολεία αναμορφώνεται το ΕΩΠ ως εξής:

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Νηπιαγωγείου 2020-21

ΩΡΕΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
7:45 – 8:30	45'	Πρόωρη υποδοχή μαθητών/τριων (προαιρετικό πρόγραμμα)
08:15-8:30		Υποδοχή μαθητών/τριών
08:30-09:15	1η διδακτική ώρα - 45'	Ελεύθερο παιχνίδι - ενασχόληση στα κέντρα μάθησης (γωνιές)
09:15-10:00	2η διδακτική ώρα - 45'	Οργανωμένες δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ ή Εργαστήριο Δεξιοτήτων, πρόγευμα
10:00 – 10:45		Διάλειμμα
10:45-11:30	3η διδακτική ώρα - 45'	Οργανωμένες δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ ή Εργαστήριο Δεξιοτήτων
11:30-12:10	4η διδακτική ώρα – 40'	Ελεύθερο παιχνίδι-ενασχόληση στα κέντρα μάθησης, ανατροφοδότηση (γωνιές)
12:10-12:45	5η διδακτική ώρα - 35'	Οργανωμένες δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ ή Εργαστήριο Δεξιοτήτων - Αναστοχασμός- Ανατροφοδότηση-Προγραμματισμός της επόμενης ημέρας και προγραμματισμός επόμενου εργαστηρίου
12:45-13:00		Προετοιμασία για Αποχώρηση
13:00		Αποχώρηση

Στο πλαίσιο του ωρολογίου προγράμματος του νηπιαγωγείου τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων προτείνεται να ενταχθούν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης και να υλοποιούνται κατά την πρωινή λειτουργία στο χρονικό διάστημα (διδακτικές ώρες) που ορίζεται για τις «Οργανωμένες Δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ», τρεις (3) διδακτικές ώρες καταμεμημένες σε δύο (2) με τρεις (3)

φορές την εβδομάδα. Ο/Η νηπιαγωγός έχει την ευελιξία να επιλέγει ανάλογα με το πλαίσιο και τη δυναμική της ομάδας, τα ενδιαφέροντα των νηπίων και τη θεματική που διαπραγματεύονται στην τάξη.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Δημοτικού 2020-21

6/ θέσιο Δημοτικό Σχολείο							
α/α	Μαθήματα	Τάξεις					
		Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄	Ε΄	ΣΤ΄
1	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ			2	2	1	1
2	ΓΛΩΣΣΑ	9	9	8	8	7	7
3	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	5	5	4	4	4	4
4	ΙΣΤΟΡΙΑ			2	2	2	2
5	ΜΕΛΕΤΗ τ. ΠΕΡΙΒΑΛ.	3	3	2	2		
6	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ					1	1
7	ΦΥΣΙΚΑ					3	3
8	ΚΟΙΝ. & ΠΟΛ. ΑΓΩΓΗ					1	1
9	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ						
	-Εικαστικά	2	2	1	1	1	1
	-Μουσική	1	1	1	1	1	1
	-Θεατρική Αγωγή	1	1	1	1		
10	ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	3	3	3	3	2	2
11	ΑΓΓΛΙΚΑ	2	2	3	3	3	3
12	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	3	3	2	2	1	1
13	2η ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ					2	2
14	Τ.Π.Ε.	1	1	1	1	1	1
	ΣΥΝΟΛΟ	30	30	30	30	30	30

5/ Θ Δημοτικό Σχολείο 2020-21

α/α	Μαθήματα	ΤΑΞΕΙΣ							
		Α΄	Β΄	Γ΄	Δ΄	ΣΥΝΔΙΔΑ -ΣΚΑΛΙΑ Γ΄-Δ΄	ΣΥΝΟΛΟ Γ΄-Δ΄	Ε΄	ΣΤ΄
1	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ					2/2	1	1	1
2	ΓΛΩΣΣΑ	9	9			8	8	7	7
3	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	5	5	3	3		6	4	4
4	ΙΣΤΟΡΙΑ					2	2	2	2
5	ΜΕΛΕΤΗ τ. ΠΕΡΙΒΑΛ.	3	3			2	2	0	0
6	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ							1	1
7	ΦΥΣΙΚΑ							3	3

8	ΚΟΙΝ. & ΠΟΛ. ΑΓΩΓΗ							1	1
9	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	4	4			3	3	2	2
10	ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	3	3			3	3	2	2
11	ΑΓΓΛΙΚΑ	2	2	3/2	3/2		3	3	3
12	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	3	3			2/2	1	1	1
13	2η ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ							2	2
14	Τ.Π.Ε.	1	1			1	1	1	1
	ΣΥΝΟΛΟ	30	30				30	30	30

4/ Θ Δημοτικό Σχολείο 2020-21

α/α	Μαθήματα	ΤΑΞΕΙΣ									
		Α'	Β'	Γ'	Δ'	ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ Γ'-Δ'	ΣΥΝΟΛΟ Γ'-Δ'	Ε'	ΣΤ'	ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ Ε'-ΣΤ'	ΣΥΝΟΛΟ Ε'-ΣΤ'
1	ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ					2/2	1			2/2	1
2	ΓΛΩΣΣΑ	9	9			8	8			7	7
3	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	5	5	3	3		6	3,5	3,5		7
4	ΙΣΤΟΡΙΑ					2	2			2	2
5	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛ. τ.	3	3			2	2				
6	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ									2/2	1
7	ΦΥΣΙΚΑ									2	2
8	ΚΟΙΝ. & ΠΟΛ. ΑΓΩΓΗ									1	1
9	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	4	4			3	3			2/2	1
10	ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	3	3			3	3			2	2
11	ΑΓΓΛΙΚΑ	2	2	3/2	3/2		3	3/2	3/2		3
12	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	3	3			2/2	1			1	1
13	2η ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ							1/2	1/2		1
14	Τ.Π.Ε.	1	1			1	1			1	1
	ΣΥΝΟΛΟ	30	30				30				30

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ημερήσιου Γυμνασίου 2020-21

Διδακτικό Αντικείμενο/Μάθημα		ΤΑΞΕΙΣ			
		Α	Β	Γ	
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία		Γλωσσική Διδασκαλία	3	2	2
		Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	2	2

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	2	2	2
	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση	2	2	2
Μαθηματικά		4	4	4
Φυσική		1	2	2
Χημεία		0	1	1
Βιολογία		1	1	1
Γεωλογία-Γεωγραφία		1	2	0
Ιστορία		2	2	2
Θρησκευτικά		2	2	2
Αγγλικά		2	2	2
2 ^η Ξένη Γλώσσα (Γαλλικά/Γερμανικά/Ιταλικά)*		2	2	2
Πολιτισμός & Δραστηριότητες	Μουσική	1	1	1
	Καλλιτεχνικά	1	1	1
Τεχνολογία & Πληροφορική	Πληροφορική	2	1	1
	Τεχνολογία	1	1	1
Φυσική Αγωγή		2	2	2
Οικιακή Οικονομία		1	0	0
Εργαστήρια Δεξιοτήτων		1	1	1
Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή		0	0	2
ΣΥΝΟΛΟ		33	33	33

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Εσπερινού Γυμνασίου 2020-21

Διδακτικό Αντικείμενο/Μάθημα		ΤΑΞΕΙΣ		
		Α	Β	Γ
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Γλωσσική Διδασκαλία	3	3	2
	Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	2	2
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	2	2	1
	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση	2	2	2
Μαθηματικά		4	4	4
Φυσική		1	1	2
Χημεία		0	1	1
Βιολογία		1	1	1
Γεωλογία-Γεωγραφία		2	1	0
Ιστορία		2	2	2
Θρησκευτικά		1	1	1
Αγγλικά		2	2	2
Πληροφορική		1	1	1

Εργαστήρια Δεξιότητων	1	1	1
Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή	0	0	2
ΣΥΝΟΛΟ	24	24	24

7. Αναθέσεις πιλοτικής υλοποίησης

Ως προς την υλοποίηση των Ε.Δ., ισχύουν τα κάτωθι ανά βαθμίδα:

α) Στο **Νηπιαγωγείο** οργανώνουν, συντονίζουν, διδάσκουν οι Νηπιαγωγοί (ΠΕ60).

β) Στο **Δημοτικό** οργανώνουν, συντονίζουν, διδάσκουν με προτεραιότητα οι Δάσκαλοι (ΠΕ70) και ακολούθως όλες οι ειδικότητες που υπηρετούν στη σχολική μονάδα.

γ) Στο **Γυμνάσιο** οργανώνουν, συντονίζουν, διδάσκουν οι ειδικότητες ως εξής:

Α' Ανάθεση:

ΠΕ08 (ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ)

ΠΕ 11 (ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ)

ΠΕ78 (ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ)

ΠΕ79 (ΜΟΥΣΙΚΗΣ)

ΠΕ80 (ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ)

ΠΕ81 (ΠΟΛ.ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ-ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ), ΠΕ82 (ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ), ΠΕ83 (ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ), ΠΕ84

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ), ΠΕ85 (ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ), ΠΕ88 (ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ)

ΠΕ86 (ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ)

ΠΕ89 (ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ)

ΠΕ91 (ΘΕΑΤΡΟΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ)

Β' Ανάθεση:

Όλες οι άλλες ειδικότητες

8. Αξιολόγηση μαθητών/τριών

Τα Εργαστήρια Δεξιότητων, κατά την πιλοτική φάση, εισάγουν καινοτομίες στο κοινωνικό πλαίσιο μάθησης και επιδιώκουν την καλλιέργεια της συνεργασίας και της αυτοβελτίωσης. Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους, δεν αξιολογούνται με τον παραδοσιακό τρόπο, αλλά δίνεται έμφαση στην περιγραφική αξιολόγηση. Οι αξιολογήσεις διεξάγονται ανά τρίμηνο/τετράμηνο και Θεματικό Κύκλο, και έχουν διττό στόχο: την αξιολόγηση του προγράμματος και την αξιολόγηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων των μαθητών/τριών.

1) Ως προς την επίτευξη των στόχων των Θεματικών Κύκλων:

Εργαλεία αξιολόγησης:

(α) φύλλα αξιολόγησης/αυτό-αξιολόγησης του προγράμματος ανά τρίμηνο/τετράμηνο

(β) περιγραφική έκθεση συμπερασμάτων σχετικά με τον Θεματικό Κύκλο, τις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και ό,τι άλλο συμπληρωματικό υλικό σχετικό με την όλη εργασία τους κρίνουν οι μαθητές/τριες στο τέλος του διδακτικού έτους

Τα εργαλεία αξιολόγησης του Θεματικού Κύκλου συμπληρώνονται συνεργατικά ή ατομικά από τους ίδιους τους/τις μαθητές/τριες και τους εκπαιδευτικούς. Ανώνυμα φύλλα αξιολόγησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλείο παρακολούθησης για τους ερευνητικούς σκοπούς του ΙΕΠ.

Σκοπός της αξιολόγησης του Θεματικού Κύκλου είναι η αποτίμηση από πλευράς των μαθητών/τριων και των εκπαιδευτικών των δραστηριοτήτων που ανέπτυξαν ως προς τις στάσεις, τις αντιλήψεις και τις γνώσεις.

II) Ως προς την επίτευξη των στόχων των Κύκλων Δεξιοτήτων:

Εργαλεία αξιολόγησης:

φύλλα προόδου στους τέσσερις κύκλους δεξιοτήτων, τετράβαθμης κλίμακας ικανότητας (αρχόμενη, αναπτυσσόμενη, ικανοποιητική, εξαιρετική) τα οποία συμπληρώνονται από τον/την εκπαιδευτικό ανά τρίμηνο/τετράμηνο.

Σκοπός της αξιολόγησης του Κύκλου Δεξιοτήτων είναι η εκτίμηση από τον/την εκπαιδευτικό του βαθμού προόδου κάθε μαθητή και μαθήτριας μεμονωμένα στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων.

Τα φύλλα προόδου των μαθητών/τριών παραδίδονται στον φάκελο μαθητή/-τριας και ενημερώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα όσον αφορά το Νηπιαγωγείο, στο τέλος κάθε τριμήνου όσον αφορά το Δημοτικό και τετραμήνου όσον αφορά το Γυμνάσιο, χωρίς να προσμετρώνται στον γενικό μέσο όρο.

9. Επιμορφωτικές δράσεις

Για την επίτευξη των στόχων της πιλοτικής εφαρμογής προβλέπεται σύγχρονη και ασύγχρονη εξ αποστάσεως επιμόρφωση των εκπαιδευτικών των ως άνω ειδικοτήτων στους οποίους/ες θα ανατεθεί η υλοποίηση της πιλοτικής δράσης. Η επιμόρφωση θα υλοποιηθεί σε δύο τουλάχιστον φάσεις από μέλη ΔΕΠ ή/και ΣΕΕ ή/και εκπαιδευτικούς αυξημένων προσόντων ή/και στελέχη του ΙΕΠ.

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ